Godnatt mister Tom

Elevmaterial

Namn: _____

Boken

Detta är en lättläst version av Michelle Magorians klassiker *Godnatt mister Tom*. Boken handlar om pojken William som växer upp i London. När andra världskriget bryter ut får han som många andra stadsbarn flytta ut på landet. Han får bo hos enstöringen Tom och hans hund Sammy. I början är William rädd för allt nytt, men med tiden växer en stark vänskap fram mellan honom, Tom och Sammy. William börjar sakta men säkert må bättre och tro på sig själv. Men just när allt blivit bra, tvingas han lämna sitt nya hem. Hur ska Tom få honom tillbaka?

Författaren

Michelle Magorian är en brittisk författare och skådespelerska. Hon växte upp i Singapore men flyttade till England när hon var nio år. Michelle debuterade med boken *Godnatt mister Tom* år 1981 och har sedan dess skrivit flera böcker.

Textfrågor

Det finns frågor till bokens alla kapitel, samlade till tre kapitel åt gången. Innan du börjar läsa ett kapitel är det bra att läsa igenom frågorna så att du vet vad de handlar om. Som du kommer att märka är det olika typer av frågor. Några är rena faktafrågor, där svaren hittas i texten. Andra är frågor där du själv behöver dra slutsatser och läsa mellan raderna. Det finns också frågor där du får fundera över vad du själv tycker.

Första mötet, Williams rum, Vykortet

1. Varför tar Tom hand om pojken William?
2. William verkar rädd för både djur och människor. Hur ser man det i kapitlet?
3. Hur skulle du ha känt dig om du behövde lämna din familj och flytta in hos någon du inte känner långt ifrån din egen familj?
4. William är lycklig och tacksam att han hamnat hos Tom. Hur ser man det i berättelsen?
5. Vilket intryck har du fått av Tom så här långt? Hur skulle du vilja beskriva honom? Samla ledtrådar från texten och gör en personbeskrivning, där du både får med yttre och inre egenskaper.
6. Vilket intryck har du fått av Williams mamma så här långt? Ge exempel från boken.

Biblioteket, Zach, Björnbärsutflykt

1. På sidan 37 står det ”Så att folk ska kunna höra sig själva när de läser, svarade Tom”. Vad menar Tom?
2. Tom vill att William har ett lånekort.
   a. Varför tror du att det är så viktigt för Tom?
   b. Har du ett lånekort?
   c. Vilken typ av böcker tycker du om att läsa?
3. William och Zach blir vänner. Pojkarna är rätt olika. Ge exempel på deras olikheter.
4. Varför tror du att just William och Zach blir så bra vänner?
5. Boken utspelar sig på 1930-talet.
   a. Vilka likheter finns det mellan att vara barn då och nu?
   b. Vilka skillnader finns det mellan att vara barn på 1930-talet och idag?

Första skoldagen, födelsedagen, Paketet från London

1. När William flyttar till Tom innebär det också att han får börja på en ny skola. Hur upplever han sin första skoldag?
2. Har du någon gång fått flytta och börja i en ny skola? Hur var det?
3. William kan inte läsa eller skriva. Hur tror du han känner sig när han inte kan göra det som andra barn i hans egen ålder kan?
4. När William fyller år blir han firad som aldrig förr. Hur brukar du fira din födelsedag?

Fredag kväll, Julpjäsen, Brevet

1. Hos Tom har William fått ett eget rum. Är det viktigt för dig att ha ett eget rum?
2. Skolan ska sätta upp en julpjäs och Zach får alla kompisarna att delta. Vilka arbetsuppgifter får de olika barnen?
3. Vad är det som gör att vissa är duktiga på att spela teater tror du? Vad behöver man kunna och veta för att bli en bra skådespelare? Vilken skådespelare tycker du är bra?
4. Tom och William får ett brev från Williams mamma. Hon skriver att hon är sjuk och vill att William kommer hem igen. Om du varit William, hade du velat åka hem till din mamma? Förklara hur du tänker.

Hemma, Tom reser till London, Kidnappningen

1. Vad innebär det att känna sig ”förlamad av sorg” (sidan 100)?
2. Vilka tankar har du om Williams mamma nu? Varför tror du att hon agerar som hon gör?
3. Tom drömmer att William är i fara och bestämmer sig för att resa till London. Det är precis som om de har kontakt med varandra fast de är långt ifrån varandra. Har du någon gång varit med om något liknande? Alltså att du känt eller drömt om någon person och sedan visar det sig att det du drömde faktiskt också hände?
4. Tom hittar William och bestämmer sig för att kidnappa honom. Varför fattar han detta beslut?

Bäbisen, Spökstugan, Bombningarna, Saknad

1. Det finns rykte om att det spökar i en gammal stuga. William och de andra barnen tar sig dit. Det visar sig att det inte spökar. Vem träffar de där?
2. Zach åker till London för att träffa sin pappa. Dessvärre omkommer Zach i de bombningar som genomförs i London. Hur reagerar William på Zachs död?
3. Zach sa till William att det var en frihet att cykla. Håller du med? Känner du en frihetskänsla när du cyklar?
4. Hur utvecklas William genom boken? Hur är han som person i slutet jämfört med i början av boken? Vad beror denna förändring på?

Hur skildras kriget?

Boken utspelar sig i England på slutet av 1930-talet och början av 1940-talet, det vill säga under andra världskriget. Hur kan man som läsare märka att det pågår ett krig i landet? Ge exempel från boken.

Skriv en text där du lyfter fram exempel som visar att kriget pågår och påverkar människorna som boken handlar om. Skriv cirka 1 sida.

Fördjupning

Boken *Godnatt mister Tom* utspelar sig under andra världskriget. I denna uppgift ska du få fördjupa dig i andra världskriget. Du gör det genom att söka information och därefter besvara frågorna:

1. Mellan vilka år var andra världskriget?
2. Varför blev det ett andra världskrig?
3. Vilka länder deltog i andra världskriget?
4. Hur kunde livet under andra världskriget se ut? Ge exempel från boken Godnatt mister Tom.
5. Varför var landstigningen i Normandie en så viktig händelse i andra världskriget?

6. Under andra världskriget bombades London. När ägde bombningarna rum? Varför bombades London?
7. Andra världskriget påverkade samhället på olika sätt även efter sitt slut. Ge exempel.
8. Varför var andra världskriget mer förödande än andra krig?

Dina svar kan redovisas muntligt, skriftligt eller som en faktaposter.